

Gendering the Academy
and Research: combating
Career Instability and Asymmetries

Znanstvenoraziskovalni center
Slovenske akademije znanosti
in umetnosti

Projekt GARCIA

AKTIVNOSTI IN REZULTATI

Supported by
the 7th Framework Programme
of the European Union

Pregled blaginjskih in spolno pogojenih režimov v nacionalnem in lokalnem okviru

Cilji:

- Raziskava nacionalnega oz. lokalnega blaginjskega režima in njegovega vpliva na razmerja med spoli z namenom spopadanja s spolno pogojenimi asimetrijami na visokošolskih in raziskovalnih institucijah.
- Opredelitev vloge nacionalnega in lokalnega okvira pri kariernih priložnostih raziskovalk_cev v zgodnjih fazah znanstvenih karier ter oblikovanju prilagojenih akcijskih načrtov za uvajanje načela enakosti spolov.

Aktivnosti:

- Analiza obstoječih nacionalnih politik s poudarkom na: izobraževalnih in družinskih politikah in praksah; politikah in praksah zaposlovanja in trga dela, tistih na področju varstva otrok, usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja; ter tistih na področju raznolikosti, enakih možnosti in boja proti diskriminaciji.
- Intervjuji s ključnimi sogovorniki_kami o spolno pogojenih režimih v znanstveno-raziskovalnem sektorju.
- Nacionalno poročilo, ki opredeljuje in povzema primere politik oz. dobrih praks z namenom spodbujanja participacije žensk v akademski sferi v nacionalnih in lokalnih okvirih ter opozarja na znatne odklone na regionalni in lokalni ravni, ki iz nacionalnih statistik niso razvidni.

Uveljavljanje načela enakosti spolov v upravljskih in odločevalskih procesih z vključevanjem vidika spola v proračun

Cilj:

Obstoječe prakse upravljanja in postopki financiranja ne vključujejo avtomatično dimenzije spola, zato je smiselno sprejeti proračun, ki vključuje vidik spola.

Aktivnosti:

- Zbiranje podatkov o praksah upravljanja in postopkih financiranja ter intervjuji z odločevalci_kami na testnih institucijah.
- Ozaveščanje o spolni sestavi v organih odločanja in integracija proračuna, ki vključuje vidik spola.

Ozaveščanje o spolno pogojeni organizacijski kulturi

Cilji:

- Razvoj orodij za pridobivanje in zbiranje statističnih podatkov, ki upoštevajo dimenzijo spola.
- Zagotoviti razumevanje organizacijskih kultur in mikropolitik v vsakodnevem delovnem okolju raziskovalk_cev skozi perspektivo spola.

Aktivnosti:

- Oblikovanje kvantitativnih smernic ter razvoj orodij za zbiranje statističnih podatkov, ki upoštevajo dimezijo spola s posebnim poudarkom na zgodnjih fazah karier.
- Analiza poglavitnih dokumentov o politikah v zvezi z usklajevanjem poklicnega in zasebnega življenja tako na nacionalni kot na organizacijski ravni (npr. kolektivne pogodbe, predpisi glede delovnega časa, porodniškega in očetovskega dopusta ter plačanega letnega dopusta, pobude sindikatov).
- Oblikovanje enotnih smernic za izvajanje kvalitativnih raziskav o spolno pogojenih praksah v delovnem okolju na pet ključnih področjih: 1) individualne poklicne poti; 2) organizacijska kultura in vsakodnevno poklicno življenje; 3) dobro počutje ter usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja; 4) razvoj kariere; 5) obeti za prihodnost.
- Zbiranje podatkov o organizacijski kulturi in vsakodnevem poklicnem življenju s pomočjo polstrukturiranih intervjujev z raziskovalci_kami v začetnih fazah karier.
- Poročilo o organizacijskih spolnih kulturah in mikropolitikah v vsakodnevem delovnem okolju raziskovalk_cev ter predstavitev ugotovitev na Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Vključevanje spolne perspektive v raziskovanje in poučevanje

Cilji:

- Ozaveščanje raziskovalnega osebja s področja naravoslovja in humanistike o vključevanju spolne perspektive v raziskovalne vsebine in visokošolske učne načrte.
- Uvajanje tovrstnega pristopa pri pripravljanju novih projektних prijav in učnih načrtov.

Aktivnosti:

- Oblikovanje smernic za analizo dimenzije spola v obstoječih raziskavah in učnih načrtih.
- Izdelava *Priročnika za uvajanje spolno občutljivega pristopa v raziskovanje in poučevanje*, ki temelji na primerjalni analizi dimenzije spola v raziskavah in učnih načrtih v šestih evropskih državah, ki sodelujejo v projektu GARCIA.
- Izvedba delavnic »Vloga spola v raziskovanju« za raziskovalce s področjih naravoslovja in humanistike.

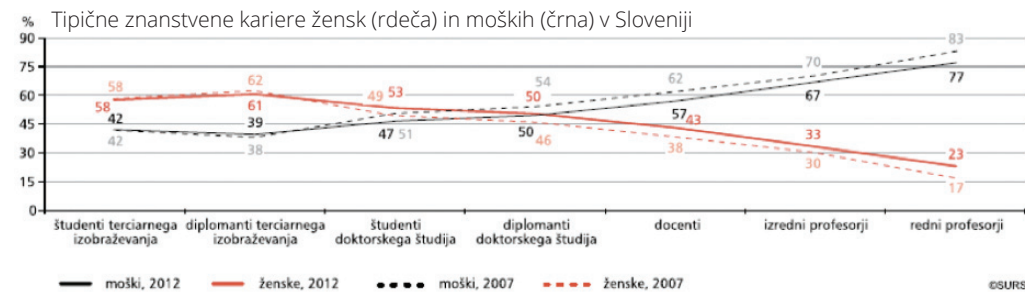
Pojav puščajoče cevi

Cilji:

- a) Razumevanje težav, s katerimi se soočajo raziskovalke_ci v zgodnjih fazah karier na visokošolskih in raziskovalnih institucijah, s pomočjo pregleda izkušenj tistih, ki so spremenile_i oz. zapustile_i proučevane oddelke.
- b) Ustvarjanje spolno-občutljivih raziskovalnih okolij skozi mentorske aktivnosti.

Aktivnosti:

- Zbiranje statističnih podatkov o raziskovalnem osebju, ki je zapustilo testne visokošolske ali raziskovalne institucije.
- Intervjuji z raziskovalci_kami, ki so zapustili_e testne visokošolske ali raziskovalne institucije s področij naravoslovja in humanistike.
- Sodelovanje s predstavniki »Združenja mladih raziskovalcev« ter »Mlade akademije«.
- SWOT analiza SWOT testnih institucij s področij naravoslovja in humanistike.
- Organizacija delavnice »**Kaj je dobro mentorstvo?**« na naravoslovni in humanistični testni instituciji.

Izboljševanje položaja na področju enakosti spolov pri zaposlovanju in napredovanju

Cilj:

Analiza formalnih meril in dejanskih praks na področju zaposlovanja in napredovanja kandidat_ov v zgodnjih fazah znanstvenih karier na organizacijski ravni z namenom izboljšanja postopkov zaposlovanja in napredovanja.

Aktivnosti:

- Analiza različnih razpoložljivih dokumentov, povezanih z zaposlovanjem in napredovanjem kandidat_ov: sistematizacija dela, opisi prostih delovnih mest, kadrovska dokumentacija (poročila o zaposlitvah in obrazci za ocenjevanje mladih raziskovalk_cev).
- Intervjuji s člani_cami komisije pri postopkih zaposlovanja in napredovanja.
- Organiziranje fokusnih skupin z ostalimi člani_cami komisije.
- Oblikovanje dveh reflektivnih delovnih skupin (za področja naravoslovja in humanistike) z namenom ozaveščanja o spolno pogojenih praksah pri zaposlovanju in napredovanju raziskovalk_cev v zgodnjih fazah znanstvenih karier:
 - 1) za član_ice komisije, s poudarkom na načinih za preprečevanje spolno pogojenih praks pri presoji meril znanstvene odličnosti;
 - 2) za kandidate_ke.
- Usposabljanji: »**Na začetku kariere v znanosti in raziskovanju: orodja za preživetje**« (ZRC SAZU); »**Razvoj raziskovalnih in znanstvenih karier: priložnosti in izzivi**« (ZRC SAZU).

Glavni rezultati in implementirani ukrepi:

- Uvajanje sprememb pri formalnem postopku zaposlovanja kandidat_ov s spremembami *Pravilnika o sistematizaciji delovnih mest ZRC SAZU* v zvezi s postopkom zaposlovanja ter izboljšanje trenutno veljavnih smernic za postopek izbire mlade_ga raziskovalke_ca.
- Orodje (računalniški program) za obdelavo statističnih podatkov, ki upoštevajo dimenzijo spola.
- Izdelava *Priročnika za uvajanje spolno občutljivega pristopa v raziskovanje in poučevanje*, ki je preveden v slovenski jezik in poslan vsem visokošolskim in raziskovalnim ustanovam v Sloveniji ter vključen v bazo podatkov spletnega orodja GEAR Evropskega inštituta za enakost spolov (EIGE).
- Izvajanje delavnic »Vloga spola v raziskovanju«.
- Izvajanje usposabljanj na temo zaposlovanja in napredovanja za član_ice komisije in raziskovalce_ke v zgodnjih fazah znanstvenih karier.
- Organiziranje delavnic o programih mentorstva za mentoriranke_ce in mentorice_je.
- Ozaveščanje o enakosti med spoli v postopkih odločanja ter o razlikah na področju vključevanja vidika spola v proračun skozi organizacijo reflektivnih delovnih skupin.
- Uvajanje ukrepa za dodatno finančno podporo raziskovalkam_cem na začetku kariere za obisk mednarodnih konferenc.
- Uvajanje subvencionirane prijavnine ter dodatni teden poletnega varstva otrok za zaposlene na ZRC SAZU.
- Uvajanje spolno občutljivega jezika v Pravilniku o nagradah in priznanjih ZRC SAZU.
- Izvajanje strukturnih sprememb z vzpostavitvijo mreže raziskovalcev_k na začetku kariere na področju humanistike (ZRC SAZU).